

4. KNIHY A TISK

Tabulka 1 Vymezení oblasti knih a tisku podle klasifikace NACE

NACE	EKONOMICKÁ ČINNOST
58.11	Vydávání knih
58.13	Vydávání novin
58.14	Vydávání časopisů a ostatních periodických publikací
63.91	Činnosti zpravodajských tiskových kanceláří a agentur
74.30	Překladatelské a tlumočnické činnosti
47.61	Maloobchod s knihami
47.62	Maloobchod s novinami, časopisy a papírnickým zbožím

Vydávání a distribuce tiskovin je jednou z nejstarších ekonomických činností v audiovizuálním a mediálním sektoru. Na území dnešní České republiky aktivně působí soukromí vydavatelé již několik staletí, pokud pomíneme redukci a státní monopolizaci vydavatelství v období komunistického režimu. Po roce 1989 došlo opět k velkému nárůstu soukromých subjektů působících jak v oblasti periodického tisku, tak v oblasti knih. Zejména v oblasti knižního vydavatelství jsou v současnosti vydavatelské subjekty v ČR mimořádně aktivní a v počtu vydaných knih na obyvatele obsazují přední příčky ve světovém žebříčku IPA⁹ (Debnár, 2015).

V rámci výchozí definice jsou činnosti vydávání a maloobchodního prodeje novin, knih a časopisů vnímány jako jedna samostatná oblast a zahrnují také maloobchod s papírenským zbožím, který bohužel nejde na čtyřmístné úrovni klasifikace NACE z příslušné kategorie vyčlenit. Do oblasti knih a tisku spadají také činnosti zpravodajských a tiskových agentur, překladatelů a tlumočnicků. Po nastínění všeobecné charakteristiky této oblasti budou periodickému tisku (noviny a časopisy) a neperiodickým publikacím (knihy) věnované samostatné podkapitoly.

Trh knižních vydavatelů a vydavatelů periodik v České republice se liší zejména podílem monopolizace trhu. Zatímco nejčtenější periodika spadají pod několik velkých vydavatelských domů, v oblasti knižního vydavatelství je trh rozdělen mezi více velkých a středně velkých vydavatelství (SČKN, 2016). Každoroční objem trhu knih a periodických publikací se dá velmi dobře analyzovat na základě počtu vydaných titulů vzhledem k zákonné povinnosti vydavatelů zasílat aktuální výtisky Národní knihovně České republiky a jiným institucím. Specifika vydávaných titulů budou rozebrána v samostatných podkapitolách. Údaje o vydaných periodických a neperiodických titulech sbírá od Národní knihovny České republiky každoročně prostřednictvím ročních výkazů NIPOS.

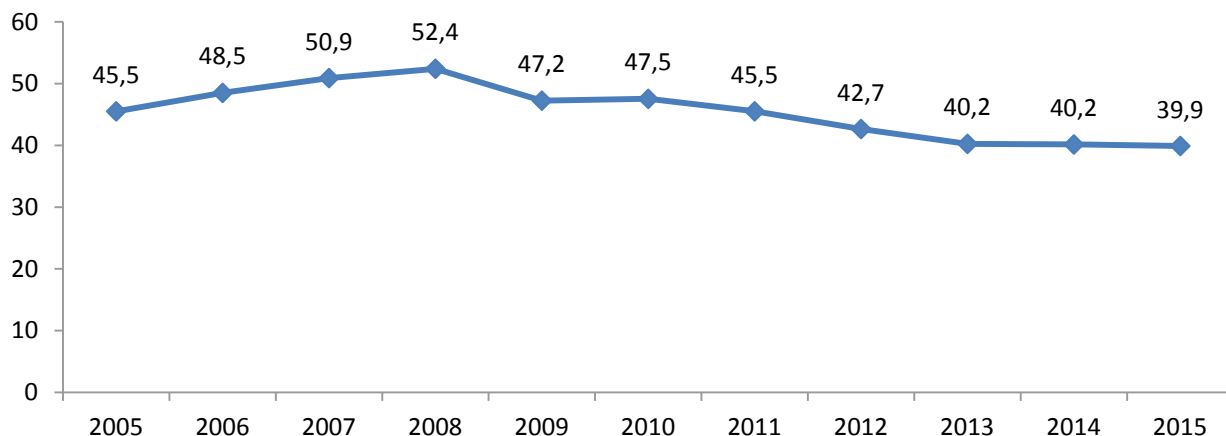
Přehled o příjmech subjektů v oblasti knih a tisku podle výchozí definice ukazuje Graf 7. Presentovaná časová řada zachycuje kontinuální propad příjmů z činností v oblasti knih a tisku mezi lety 2008 a 2015. Jako vysvětlení tohoto trendu se nabízí omezení výdajů spotřebitelů za knihy a periodické publikace

⁹ Na tisíc obyvatel připadlo v roce 2016 přibližně 1,6 titulu, čímž se v mezinárodním srovnání Česká republika řadí mezi země s nejvyšším počtem vydaných knižních titulů v přepočtu na obyvatele (srovnání reportu IPA z roku 2014).

v důsledku ekonomické krize a změna spotřebitelských návyků spojených s rozvojem online zpravodajství. V posledních třech sledovaných letech se však pokles příjmů, v souladu s oživením ekonomiky, zpomalil. Celkové příjmy ekonomických subjektů s převažující činností v oblasti knih a tisku dosáhly v roce 2015 výše 39,9 mld. Kč. Nutno podotknout, že zejména v oblasti maloobchodu se jedná pouze o tržby podniků s převažující činností v této oblasti a že část knih může být distribuována a prodávána subjekty, které do těchto kategorií nespádají.

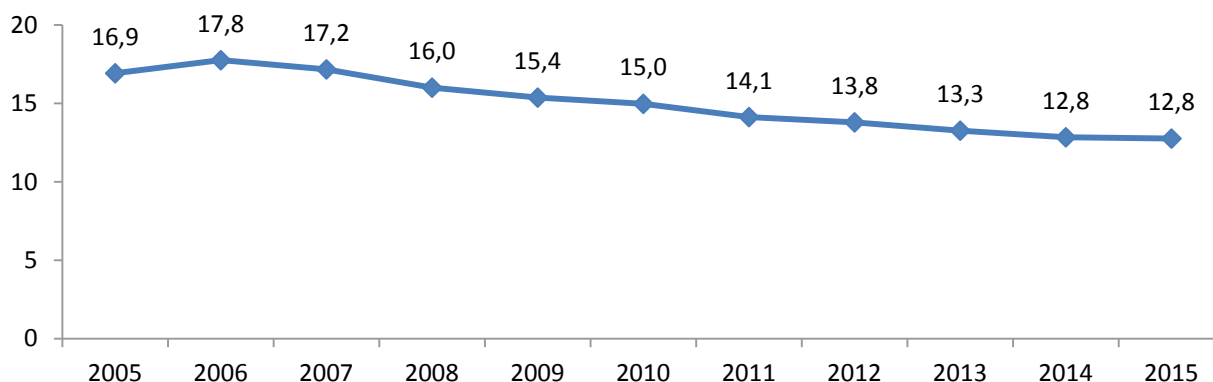
Graf 7 Příjmy subjektů s převažující ekonomickou činností v oblasti knih a tisku (v mld. Kč)

Zdroj: Podniková strukturální statistika, ČSÚ

Výše zaměstnanosti v činnostech spadajících do oblasti knih a tisku v podstatě kopíruje vývoj příjmů podniků v této oblasti. Mezi lety 2006 a 2015 poklesla zaměstnanost podle Podnikové strukturální statistiky o 5 tis. zaměstnanců a v roce 2015 dosahovala 12,8 tis. zaměstnanců. Údaje zachycující zaměstnanost pro oblast knih a oblast tisku samostatně budou uvedeny v příslušných podkapitolách.

Graf 8 Počet zaměstnanců v oblasti knih a tisku (v tis. osob, přepočteno na počet plných úvazků)

Zdroj: Podniková strukturální statistika, ČSÚ

Údaje o počtu zaměstnanců ze Strukturální podnikové statistiky může v oblasti knih a tisku doplnit také odhad celkové zaměstnanosti z Výběrového šetření pracovních sil. Pokud zohledníme všechny zaměstnané osoby (zaměstnance, podnikatele či pracovníky na dohody) bude se zaměstnanost v oblasti knih a tisku pohybovat okolo 32 tis. osob. Tento údaj lze dále dělit podle typu zaměstnání. Z Tabulky 5 je zřejmé, že

více osob se v oblasti knih a tisku věnovalo zaměstnáním „kulturního“ charakteru (přibližně 20 tis. osob) než „ne-kulturním“ zaměstnáním (přibližně 12,5 tis. osob). Pokud se zaměříme pouze na spisovatele, novináře a jazykovědce (tedy osoby spadající svým zaměstnáním do kategorie CZ-ISCO 264) zjistíme, že většina z nich pracovala v organizacích kulturního charakteru (22,3 tis.) a to i mimo oblast knih a tisku. V organizacích ne-kulturního charakteru pak pracovalo 4,1 tis. spisovatelů, novinářů a jazykovědců.

Tabulka 2 Odhad počtu zaměstnaných osob v oblasti knih a tisku v roce 2016 v tis. osob

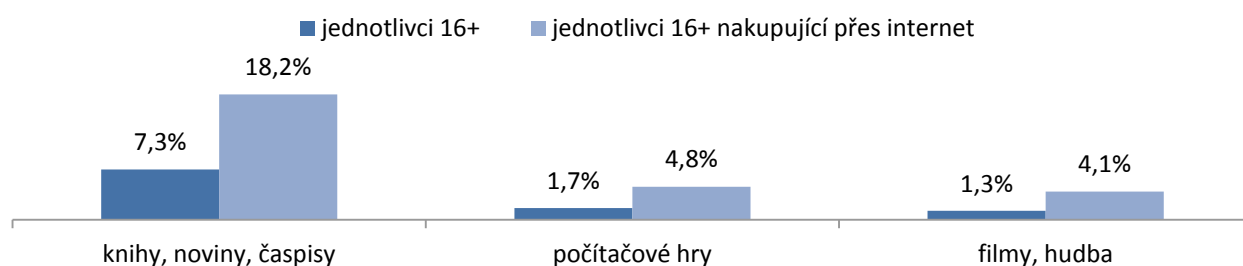
OBLAST/POVOLÁNÍ	POVOLÁNÍ KULT. CHARAKTERU V KULT. ORGANIZACI	POVOLÁNÍ NEKULT. CHARAKTERU V KULT. ORGANIZACI	POVOLÁNÍ KULT. CHARAKTERU V NEKULT. ORGANIZACI	CELKEM
Knihy a tisk	19,9	12,5	x	32,4
Spisovatelé, novináři a jazykovědci	22,3	x	4,1	26,4

Zdroj: Výběrové šetření pracovních sil, ČSÚ

Posledním doplňujícím údajem, který lze v rámci statistiky zaměstnanosti v oblasti knih a tisku zmínit, je údaj o průměrné mzdě (platu), pocházející z Informačního systému o průměrném výděлку (ISPV). Tento údaj však zahrnuje pouze zaměstnance ve mzdové a platové sféře, nikoliv podnikatele a pracovníky na dohodu. Do takto vymezené kategorie spisovatelů, novinářů a jazykovědců spadalo v roce 2016 podle ISPV 6,7 tis. zaměstnanců a jejich průměrná hrubá mzda (plat) dosahovala výše 31,8 tis. Kč. Do počtů jsou zahrnuti pouze zaměstnanci ve mzdové a platové sféře, jejichž týdenní pracovní doba tvořila min. 30 hodin a u zaměstnavatele pracovali min. jeden měsíc.

Také trh s knihami a periodickým tiskem v posledních letech formuje digitalizace a rozvoj internetu. Zatímco čtení zpráv a článků přes internet je v české populaci značně rozšířené a zvýšená obliba četby zpravodajských serverů může do budoucna znamenat určitou hrozbu pro budoucnost tisku, e-booky, soudě dle současného postavení na trhu, nejsou zatím příliš velkým konkurentem tištěným knihám (SČKN, 2016). Jejich podíl na celkových prodejkách však každoročně stoupá a v roce 2015 dosáhl přibližně 1,4 % podílu na celkovém obratu českého knižního trhu (ve Velké Británii tvořil podíl přibližně 25 %, v Německu 10 % a v Polsku 1-2 % celkového obratu). V souvislosti s knihami je pak internet využíván spíše k objednání fyzických knižních titulů prostřednictvím online katalogu. V porovnání s dalšími oblastmi audiovizuálního a mediálního sektoru je využití internetu pro nákup knih a tisku v české populaci poměrně rozšířené. Jak je patrné z Grafu 9, více než 18 % uživatelů nakupujících přes internet v roce 2015 zakoupilo knihy, časopisy či noviny prostřednictvím tohoto média.

Graf 9 Využití internetu k nákupu zboží kulturního charakteru v roce 2016

Zdroj: VŠIT, ČSÚ

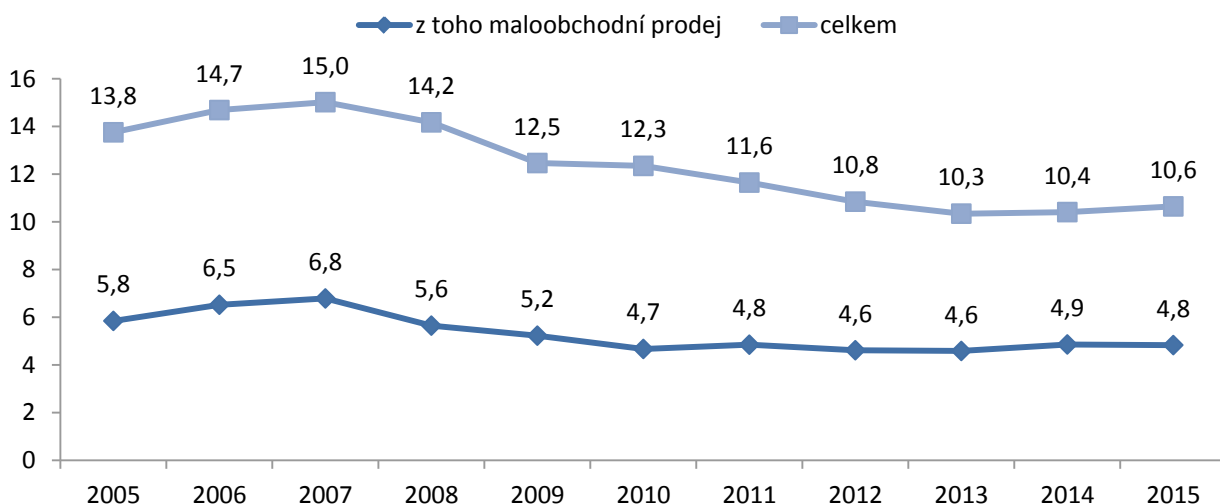
4.1. KNIHY (NEPERIODICKÉ PUBLIKACE)

V případě analýzy samostatných trhů neperiodických a periodických publikací je otázkou, jak pracovat s činností překladatelů a tlumočnicků stejně jako s činností tiskových agentur. Tyto činnosti nelze přiřadit pouze do jedné či druhé oblasti a hledat poměr, kterým se např. překladatelé podílí na překladu knih a na překladu periodik, by bylo velmi obtížné. Činnosti překladatelů, tlumočnicků a tiskových agentur lze analyzovat pouze v rámci celkové oblasti knih a tisku, a proto budou z analýzy jednotlivých trhů (trhu s neperiodickými a trhu s periodickými publikacemi) vypuštěny. Následující analýzy tak budou zahrnovat pouze činnosti vydavatelů a maloobchodu.

4.1.1. PŘÍJMY A ZAMĚSTNANOST

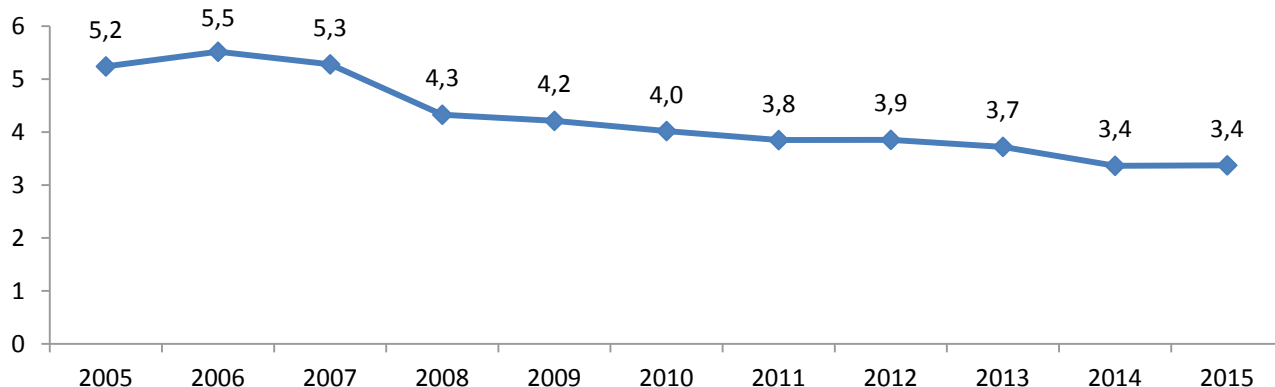
Jak ukazuje Graf 10, vývoj příjmů z maloobchodních a vydavatelských činností koresponduje s trendem platným pro celou oblast knih a tisku a spočívá v dlouhodobém poklesu tržeb mezi lety 2007 a 2013. V posledních letech se však propad příjmů pomalu zastavoval a mezi lety 2013 a 2015 došlo dokonce k mírnému růstu. Podle výsledků Podnikové strukturální statistiky pak v roce 2015 zaznamenali vydavatelé a maloobchodníci s knihami tržby 10,6 mld. Kč a na samotný maloobchod připadly příjmy ve výši 4,8 mld. Kč.

Graf 10 Příjmy subjektů s převažující ekonomickou činností v oblasti knih (v mld. Kč)

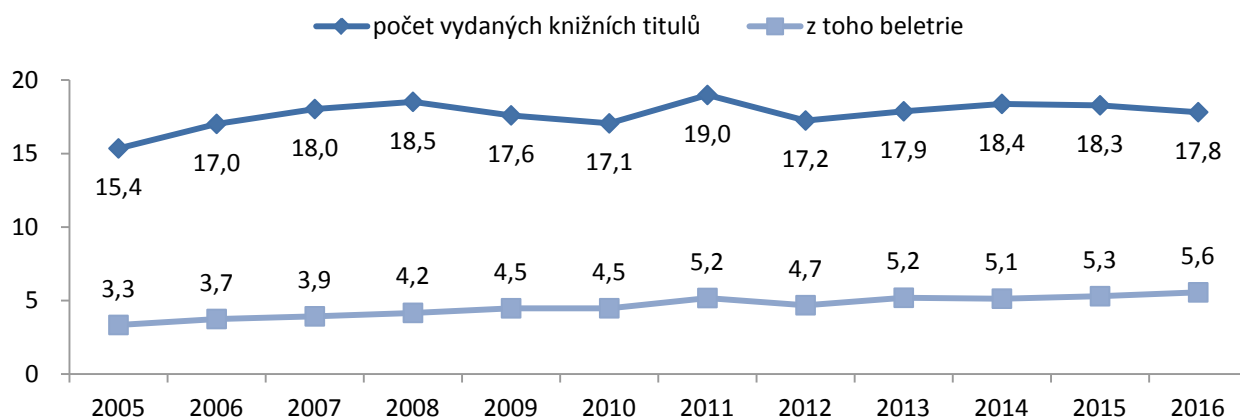
Zdroj: Podniková strukturální statistika, ČSÚ

Přehled o vývoji zaměstnanosti v oblasti knižního vydavatelství a maloobchodu nabízí Graf 11. Znatelnější pokles počtu zaměstnanců v této oblasti proběhl mezi lety 2007 a 2008. Od roku 2009 počet zaměstnanců klesal spíše pozvolným tempem a mezi lety 2011 a 2012 došlo dokonce k mírnému nárůstu. Mezi lety 2014 a 2015 se zaměstnanost v oblasti knižního vydavatelství a maloobchodu, vyjádřená přepočteným počtem zaměstnanců na plný úvazek, ustálila a v roce 2015 dosahovala výše 3,4 tis. zaměstnanců.

Graf 11 Počet zaměstnanců v oblasti knižního vydavatelství a maloobchodu (v tis. osob, přepočteno na plné prac. úvazky)

Zdroj: Podniková strukturální statistika, ČSÚ

Údaje o struktuře vydaných publikací je možné analyzovat s velkou přesností. Počet vydaných knižních titulů je v rámci poměrně malého českého trhu vysoký a již několik let se pohybuje mezi 17 – 19 tisíci vydanými tituly za rok, jak je patrné z Grafu 12. Na tisíc obyvatel tak připadlo v roce 2016 přibližně 1,6 titulu, čímž se v mezinárodním srovnání Česká republika řadí mezi země s nejvyšším počtem vydaných knižních titulů v přepočtu na obyvatele (srovnání reportu IPA z roku 2014). Rozšiřující údaje lze získat z dat ze statistických výkazů o vydavateli, které každoročně přímo od vydavatelů sbírá NIPOS. Tato data reflektují mimo jiné také vydávání elektronických knih. V roce 2015 bylo v ČR vydáno okolo 3,6 tis. elektronických titulů.

Graf 12 Počet vydaných tištěných knižních titulů v České republice (v tis. titulů)

Zdroj: NIPOS

4.1.2. POHLED SPOTŘEBITELE

Šetření Využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a mezi jednotlivci (VŠIT), které je pro tuto analýzu použito jako výchozí k zachycení měnících se návyků spotřebitelů v souvislosti s rozvojem internetu, nezahrnuje četbu knih mezi zkoumané aktivity. To může odpovídat samotné povaze četby elektronických knih, které bývají sice přes internet zakoupeny a staženy, jejich samotná četba však již probíhá offline pomocí čtecích zařízení, počítače či mobilního telefonu. V rámci doplňujících zdrojů zkoumá současné návyky čtenářů knih studie Čtenáři a čtení v ČR, na jejímž vypracování se podílely Akademie věd

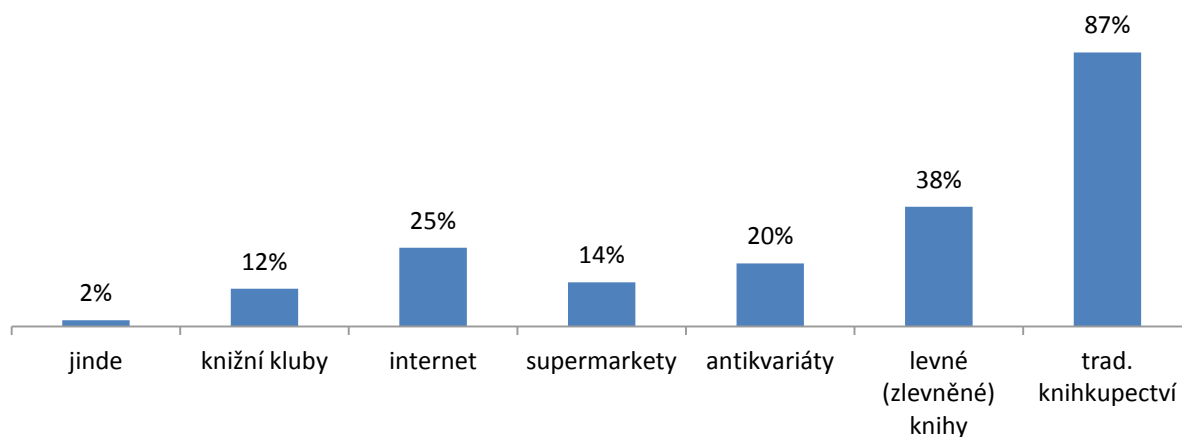

ČR, Ústav pro českou literaturu a Národní knihovna. Tato studie z roku 2013 zkoumá jednak celou populaci obyvatel ČR starších 15 let a dále pak jedince, kteří v daném roce nakoupili knihu. Další informace o čtenářských návycích lze získat ze Zprávy o českém knižním trhu, kterou každoročně vydává Svaz českých knihkupců a nakladatelů (SČKN).

V souvislosti s nákupem a četbou knih je internet mezi českými spotřebiteli využíván více pro nákup knih přes internet než pro nákup elektronických knih. Zatímco tržby internetového prodeje knih se podle odhadu SČKN podílely v roce 2015 na celkových tržbách malobchodu 23 – 25 %, podíl tržeb z prodeje e-knih tvořil odhadem 1,4 % z celkového obrátu knižního trhu.

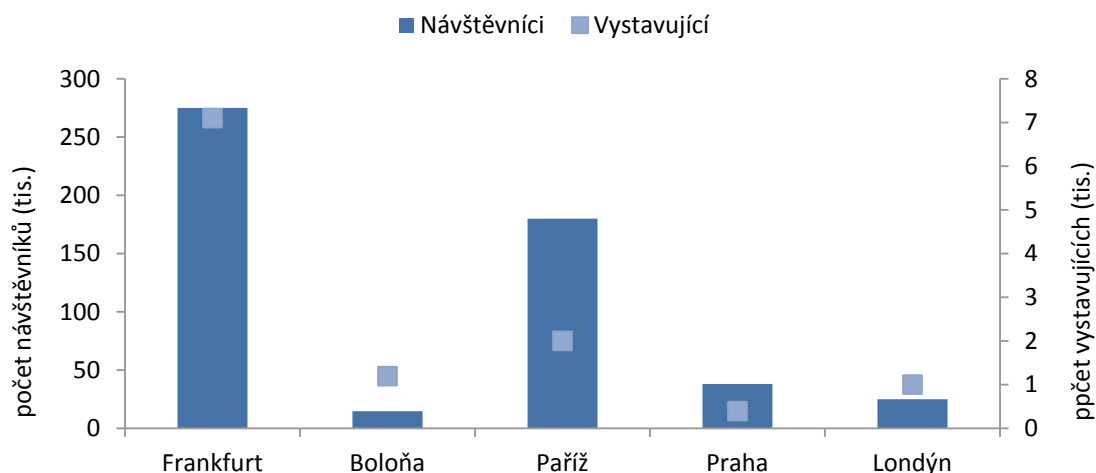
Jak ukazuje Graf 13, v ČR internet použilo v roce 2013 k nákupu knihy 25 % jedinců starších 15 let, kteří v tomto roce zakoupili knihu. Nákup knih v kamenném obchodě je však stále nejčastějším způsobem nabývání knih a v roce 2013 pořídilo knihu v tradičním knihkupectví 87 % všech nakupujících. Z celkové české populace pak knihu v roce 2013 zakoupilo 48 % jedinců starších 15 let (Trávníček, 2013).

Graf 13 Místa pořízení knih v roce 2013 v ČR v populaci obyvatel starších 15 let (ti, kteří kupují knihy)

Zdroj: Čtenáři a čtení v ČR, Ústav pro českou literaturu AV ČR

Místem, které spojuje knižní prodejce, nakupující a různé profesionály v oboru jsou každoročně pořádané mezinárodní veletrhy. Tyto veletrhy se konají ve většině evropských metropolí a mezi nejprestižnější patří podle nedávno vydaného reportu Mezinárodní asociace nakladatelů (International publishers association) veletrhy ve Frankfurtu, Boloni a Londýně. Pražský veletrh Svět knihy, který se koná každoročně na jaře, může těmto předním veletrhům konkurovat co se týče návštěvnosti, nikoliv však v počtu vystavovatelů. Jak ukazuje Graf 14, zatímco počet vystavovatelů na největších evropských veletrzích přesahoval tisícovou hranici, v Praze se pohyboval okolo 400 vystavovatelů. Návštěvnost veletrhu Svět knihy dosáhla podle oficiálních statistik na webu svetknihy.cz v roce 2017 přibližně 44 tis. návštěvníků.

Graf 14 Návštěvnost a počet vystavujících na knižních veletrzích v roce 2016 (odhad v tis.)

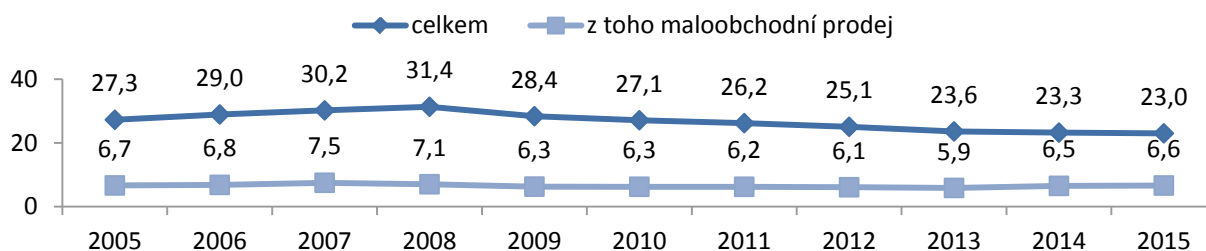
Zdroj: World Book Fair Report 2016, IPA

4.2. TISK (PERIODICKÉ PUBLIKACE)

Také oblast periodického tisku bude v rámci ekonomické analýzy omezena pouze na zkoumání vydavatelů a maloobchodního prodeje. Údaje o zaměstnanosti a příjmech v oblasti tisku vychází z Podnikové strukturální statistiky. Pro analýzu měnícího se spotřebitelského chování pak existuje poměrně rozsáhlá evidence – návyky spotřebitelů v oblasti periodického tisku zachycuje jak šetření VŠIT, tak analýzy iniciované Uníí vydavatelů.

4.2.1. PŘÍJMY A ZAMĚSTNANOST

Do ekonomických činností spojených s vydáváním periodických publikací, definovaných podle klasifikace CZ-NACE, spadají jak digitální, tak tištěná periodika. V rámci oblasti maloobchodního prodeje však není prodej digitálních publikací ve výčtu ekonomických činností podle klasifikace CZ-NACE zahrnutý. Mimo oblast analýzy zůstávají také prodejci a vydavatelé periodik, kteří tuto aktivitu neprovozují jako hlavní ekonomickou činnost. Graf 15 zachycuje celkové příjmy vydavatelů a maloobchodu a také samostatný vývoj příjmů z maloobchodního prodeje. Zatímco příjmy vydavatelů novin a časopisů mezi lety 2008 a 2015 klesaly, maloobchod s periodiky zaznamenal v tomto období jen pozvolný propad a mezi lety 2013 a 2015 příjmy dokonce vzrostly. Celkové příjmy vydavatelů a maloobchodníků pak dosáhly v roce 2015 částky 23 mld. Kč.

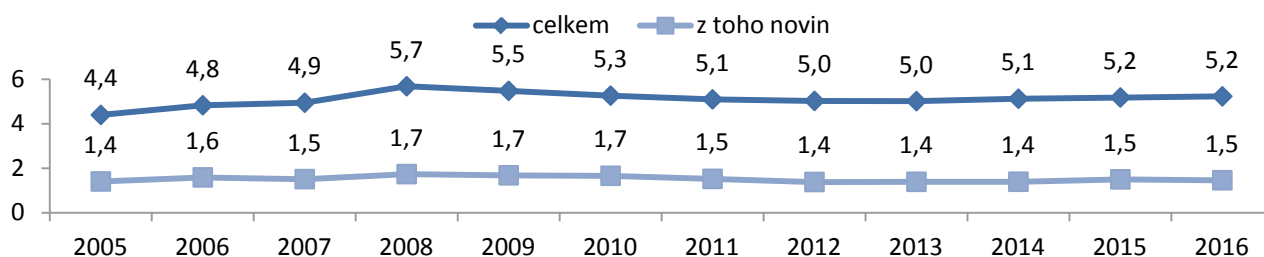
Graf 15 Příjmy subjektů s převažující ekonomickou činností v oblasti (periodického) tisku (v mld. Kč)

Zdroj: Podniková strukturální statistika, ČSÚ

Objem trhu z hlediska počtu vydaných tištěných publikací lze stejně jako u knižního trhu analyzovat vyčerpávajícím způsobem vzhledem k povinnosti vydavatelů zasílat tzv. povinné výtisky Národní knihovně České republiky a dalším institucím. Zákon č. 46/2000 Sb., který určuje povinnost vydavatelů zasílat povinné výtisky, se však nevztahuje na elektronické publikace. Určitou evidenci elektronických publikací lze získat z databáze Národní technické knihovny, která v České republice zodpovídá za přidělování číselných kódů ISSN. Tato databáze obsahovala v době psaní analýzy přibližně 2,4 tis. záznamů (z toho pouze 1264 živých) o elektronických publikacích, které zahrnují vedle elektronických časopisů a zpravodajských webů také periodika, jež nespádají do vymezení podle Tiskového zákona (např. ročenky, databáze apod.). Čísla ISSN jsou navíc těmto periodikům přidělována na základě dobrovolné žádosti.

Jak můžeme vyčíst z Grafu 16, počet vydaných tištěných periodik se v posledních letech pohyboval okolo 5 tis. pravidelně vydávaných titulů. Mezi lety 2013 a 2016 došlo dokonce po několikaletém mírném poklesu k nárůstu počtu titulů.

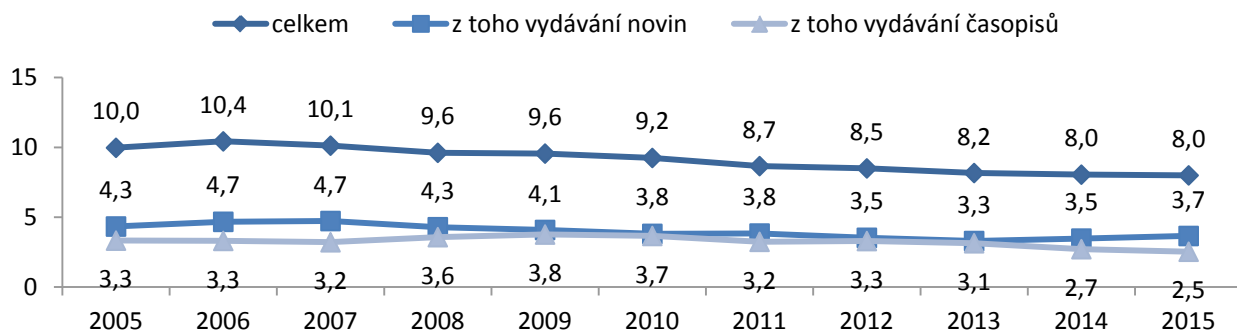
Graf 16 Počet vydaných tištěných titulů v České republice (v tis. titulů)

Zdroj: NIPOS

Z hlediska vývoje počtu zaměstnanců jsou patrné odlišné trendy pro oblast vydávání novin a pro oblast vydávání časopisů. Jak ukazuje Graf 17, počet zaměstnanců v oblasti vydávání novin se od roku 2007 kontinuálně propadal až do roku 2013 a v následujících 2 letech pak zaznamenal mírný nárůst z 3,3 tis. na 3,7 tis. zaměstnanců. Počet zaměstnanců v oblasti vydávání časopisů se mezi lety 2007 a 2013 udržoval v hodnotách přepočtených na plné pracovní úvazky lehce nad hranici 3 tis. zaměstnanců, mezi lety 2013 a 2015 pak klesl na 2,5 tis. zaměstnanců. Celková zaměstnanost maloobchodu a vydavatelů v oblasti tisku dosahovala v roce 2014 výše 8 tis. zaměstnanců na plný pracovní úvazek.

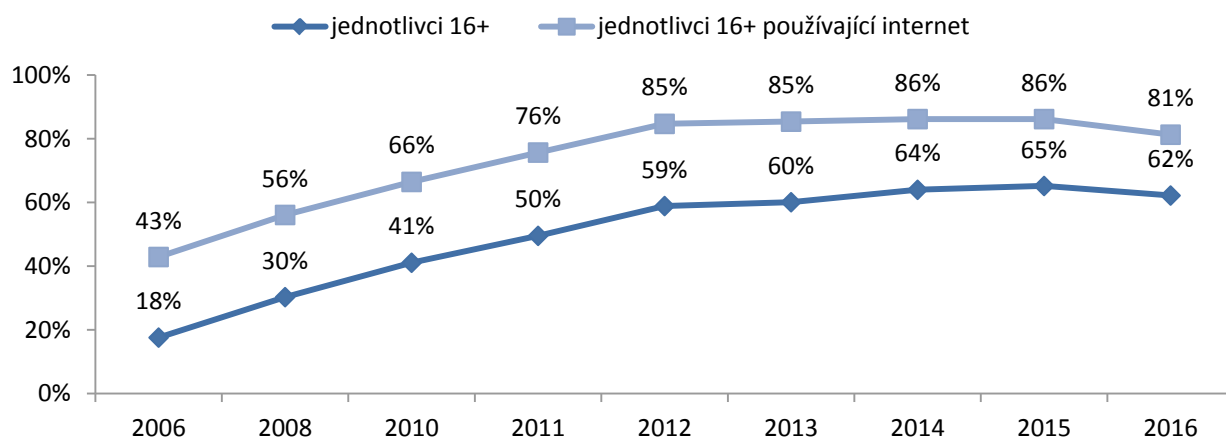

Graf 17 Počet zaměstnanců v oblasti tisku (v tis. osob, přepočteno na plné prac. úvazky)

Zdroj: Podniková strukturální statistika, ČSÚ

4.2.2. POHLED SPOTŘEBITELE

Změny spotřebitelských návyků spojených s četbou periodik zachycuje šetření VŠIT. Počet jednotlivců, kteří využívají internet ke čtení zpráv, novin a časopisů se za posledních 10 let několikanásobně zvýšil. V porovnání s rokem 2006 se v roce 2016 zvýšil počet čtenářů online zpráv více než třikrát a představoval 62 % populace. Při zúžení záběru pouze na jedince používající internet se zvýší procento těch, kteří v roce 2016 četli zprávy, noviny a časopisy na internetu na 81 % všech uživatelů internetu. Čtení on-line periodik je tak v porovnání s ostatními zkoumanými oblastmi audiovizuálního a mediálního sektoru jednoznačně nejrozšířenější kulturní činností prováděnou on-line (např. sledování filmů či videa přes internet se v roce 2016 věnovalo přibližně 48 % české populace). K těmto statistikám je nutné zmínit, že použitý pojem on-line periodika neodpovídá vymezení tištěných periodik dle Tiskového zákona¹⁰ a zahrnuje jakékoliv on-line časopisy, noviny a zpravodajské servery bez ohledu na to, zda mají přidělený kód ISSN.

Graf 18 Využití internetu ke čtení zpráv, novin a časopisů

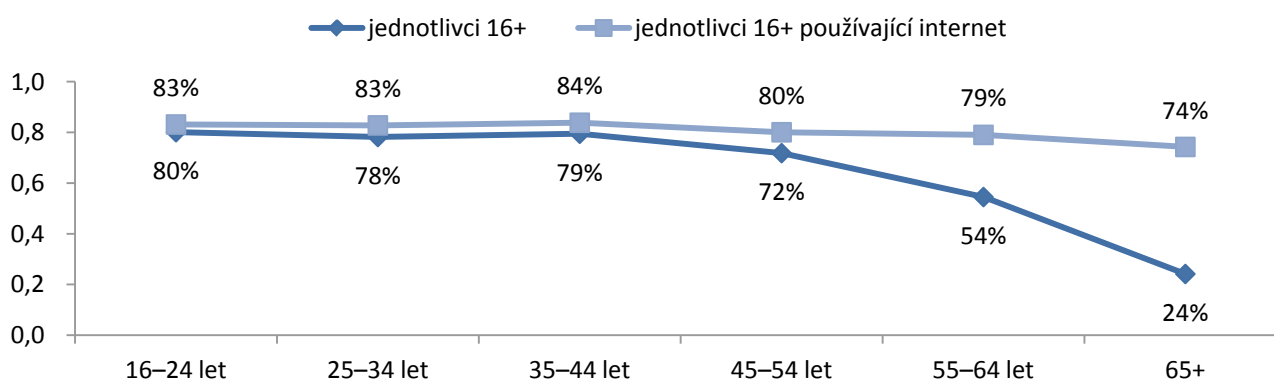
Zdroj: VŠIT, ČSÚ

¹⁰ Podle vymezení v rámci zákona č. 46/2000 Sb. se periodickým tiskem rozumí *noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením a v jednotné grafické úpravě nejméně dvakrát v kalendářním roce.*

Zatímco uživatelé internetu čtou on-line periodika ve velké míře napříč všemi věkovými kategoriemi (dokonce i v kategorii uživatelů internetu starších 65 let čte on-line zprávy více než 74 % populace), u celkové populace procento čtenářů on-line periodik s přibývajícím věkem výrazně klesá. To však souvisí s tím, že procento uživatelů internetu všeobecně negativně koreluje se stářím jednotlivců. Výše zmíněný trend je patrný z Grafu 19, který ukazuje, že zájem o četbu on-line periodik je vysoký (přes 70 %) ve všech věkových kategoriích uživatelů internetu. Tím se tato aktivita liší od jiných sledovaných kulturních činností prováděných přes internet (např. přehrávání a stahování hudby a filmu), u kterých obliba mezi uživateli internetu s jejich přibývajícím věkem klesá.

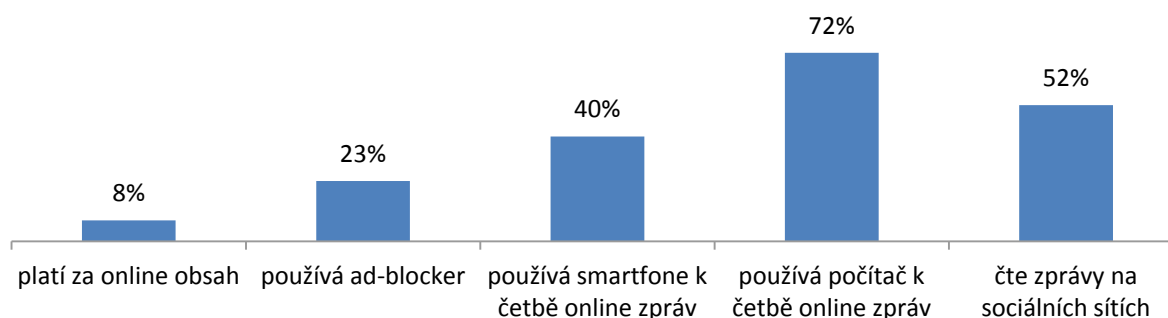
Graf 19 Využití internetu k četbě on-line zpráv, novin a časopisů v roce 2016

Zdroj: VŠIT, ČSÚ

Podle mezinárodní studie *Digital News Report*, kterou vypracoval Reuters Institute, existuje v ČR všeobecně nízká ochota alespoň nějakou formou za online zpravodajství platit a v rámci mezinárodního srovnání je takřka nejnižší v Evropě. V ČR v roce 2017 platilo za online zprávy přibližně 8 % populace s přístupem k internetu. Z dalších důležitých trendů spojených s online četbou zpráv je vhodné zmínit rostoucí popularitu chytrých telefonů a klesající míru využití počítače pro četbu zpráv. Zatímco např. ve Spojených Státech je využití počítačů a chytrých telefonů pro četbu zpráv na stejné úrovni, v České republice zůstává stále dominantním zařízením pro četbu zpráv počítač – v roce 2017 jej pro četbu zpráv využilo 72 % populace s připojením k internetu (Fletcher, 2017). Další návyky českých spotřebitelů v souvislosti s online četbou zpráv zachycuje Graf 20.

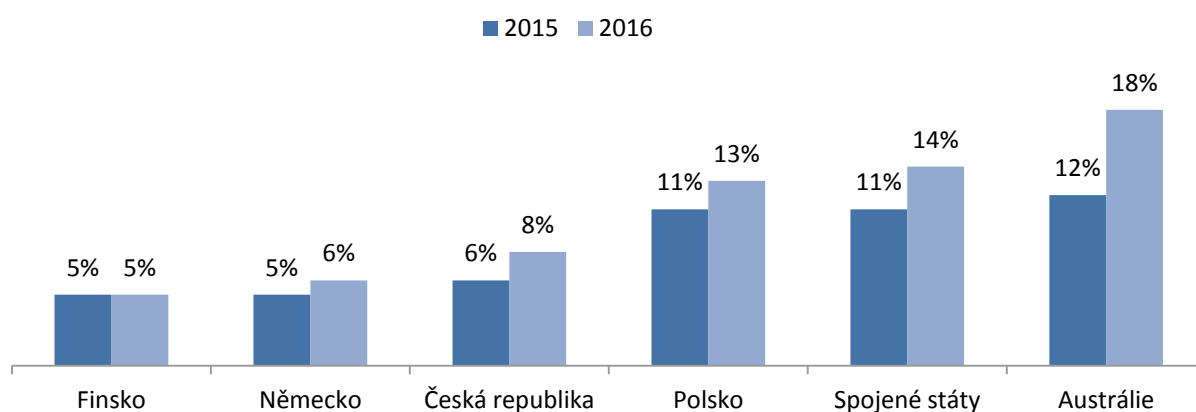
Graf 20 Vybrané návyky českých spotřebitelů v souvislosti s online čtením zpráv v roce 2017

Zdroj: Digital News Report, Reuters Institute

S rostoucí oblibou internetového zpravodajství roste také obliba sledování zpravodajství na sociálních sítích. V roli editora zde vystupují uživatelé sítě, kteří sdílí své příspěvky s ostatními uživateli (většinou s okruhem svých přátel či sledujících uživatelů). Populární osobnosti mají pak velmi široký dosah svých příspěvků (v řádech několika tisíců uživatelů). Podle již zmíněné mezinárodní studie *Digital News Report*, která se zaměřovala na internetovou populaci převážně v evropských zemích, se zejména pro mladší ročníky stávají sociální sítě velmi důležitým zdrojem šíření zpráv. Věková skupina 18 – 24 let dokonce preferovala sociální sítě jako zpravodajský zdroj před televizí i ostatními médii. Jako hlavní zpravodajský kanál v České republice určilo sociální sítě 8 % populace s přístupem k internetu (Fletcher, 2016).

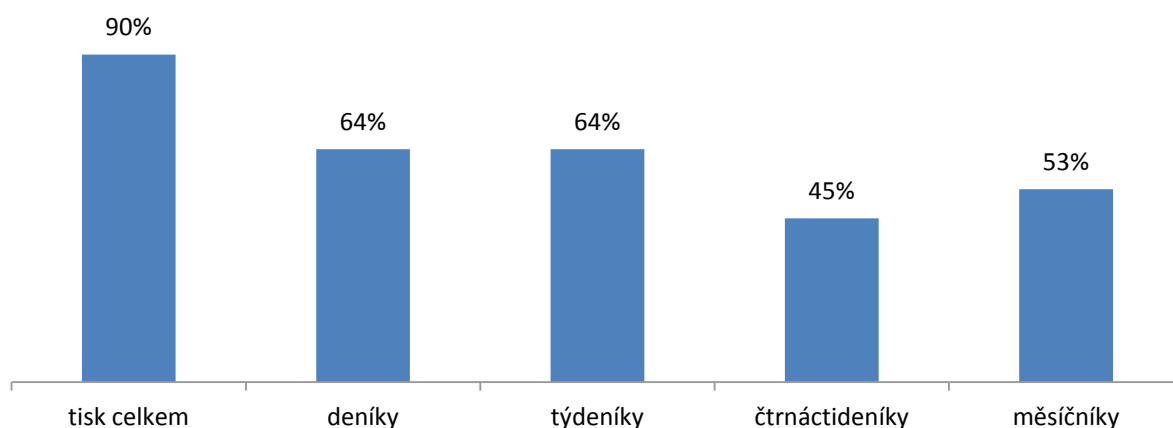
Graf 21 Míra využití sociálních sítí jako hlavního zdroje zpráv v internetové populaci ve vybraných zemích

Zdroj: Digital News Report, Reuters Institute

I přesto, že čtenost tištěných periodik v České republice dlouhodobě mírně klesá, udržuje si stále poměrně velký zásah populace (okolo 8 mil. osob). Podle dat pravidelného výzkumu MEDIA projektu zkoumajícího populaci ve věku 12 – 79 let četlo ve třetím a čtvrtém čtvrtletí roku 2016 tištěná periodika alespoň jednou za sledované období 90 % populace. Nejčtenějšími typy tisku dle periody byly deníky a týdeníky, které četlo 64 % populace. Měsíčníky pak četlo 53 % a čtrnáctidenníky 45 % populace. Přehledné porovnání čtenosti tisku podle periodicity vydání nabízí Graf 22.

Graf 22 Čtenost tisku podle periody vydání ve 3. a 4. čtvrtletí 2016

Zdroj: MEDIA PROJEKT, STEM MARK a MEDIAN